

országgyűlési képviselő

Írásbeli választ igénylő kérdés

Kövér László,
az Országgyűlés elnöke részére

Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

Az Alaptörvény 7. cikk (1)-(2) bekezdése, valamint az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. § (8) bekezdése alapján írásbeli választ igénylő kérdést kívánok benyújtani

Székely Lászlónak, az alapvető jogok biztosának

„Összhangban van-e az Alaptörvénnyel és az abban foglalt jogállamiság elvével az, ha kiszámíthatatlanná válik egy jogszabály kormány általi értelmezése a norma címzettjei számára?”

címmel.

Tisztelt Biztos Úr!

Az Országgyűlés 2017. április 4-én fogadta el a T/14686 számon benyújtott, a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény módosításáról szóló javaslatot, amely új feltételeket szab a külföldi felsőoktatási intézmények magyarországi működésével kapcsolatban. A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 76. § (1) b) pontja szerint Magyarország területén külföldi felsőoktatási intézmény akkor folytathat oklevelet adó képzési tevékenységet, ha a székhelye szerinti országban működő, és ott ténylegesen felsőoktatási képzést folytató államilag elismert intézménynek minősül.

A törvény által kiemelten érintett Central European University (CEU) 2017. szeptember 8-án egyetértési megállapodást írt alá közös program indításáról a Bard College-dzsal, egy New York Állam Oktatási Minisztériumánál bejegyzett felsőoktatási intézménnyel. A CEU és a Bard College közös programját New York Állam Oktatási Minisztériuma regisztrálta, azt ezt megerősítő levelet a CEU 2018 júniusában hozta nyilvánosságra¹. Egyébiránt mind a Bard,

¹ <https://www.ceu.edu/article/2017-10-17/ceu-megfelel-lex-ceu-kovetelmenyeinek>

mind a CEU New York Állami Oktatási Minisztérium Régenseinek Tanácsa által lett bejegyezve, amely a legmagasabb szintű oktatási hatóság New York Államban.

A törvényben előírt feltételnek való megfelelés (azaz hogy a CEU a székhelye szerinti országban működő, és ott ténylegesen felsőoktatási képzést folytató államilag elismert intézménynek minősül) jelenleg Magyarország Oktatási Hivatalának jóváhagyására vár. A kormány ennek a feltételnek a teljesülésétől teszi függővé a magyar kormány és New York Állam közti megállapodás aláírását is, ami a működés másik feltétele. A további működésre vonatkozó feltételek teljesítésére rendelkezésre álló, meghosszabbított határidő 2019. január 1-jével jár le.

Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter egy kereskedelmi televízió műsorában 2018. szeptember 12-én azt nyilatkozta, hogy 'a CEU-nak nincs külföldön campusa, pedig ez volna az előírás, csupán megállapodást kötött egy másik amerikai egyetemmel közös képzés indításáról.'

2017 júniusában írásbeli kérdéssel fordultam² az Emberi Erőforrások Minisztériumához azzal kapcsolatban, hogy értelmezésük szerint miként teljesíthető a 2011. évi CCIV. törvény 76. § (1) b) pontja. A Minisztérium válaszában többek közt azt írta, hogy „Az Nftv. 76. § (1) bekezdés b) pontja, így a külföldön külföldi felsőoktatási intézmény által a székhelye szerinti országban folytatott képzési tevékenység megítélése, léte, jogszerűsége, formája szempontjából annak van jelentősége, hogy a származási ország felsőoktatási képzésre vonatkozó belső szabályozásával összhangban, az irányadó jogi szabályozásnak megfelelően ténylegesen végezze a külföldi felsőoktatási képzési tevékenységet, amelynek vizsgálata során az erre jogosult magyarországi központi hivatal, az Oktatási Hivatal szabad bizonyítást folytat le. Ennek eszköze, többek között, lehet a külföldi társhatóság nyilatkozata is.”

Az Alkotmánybíróság a 9/1992. (I. 30.) AB határozatában megállapította, hogy: „A jogállam nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. A jogbiztonság az állam – s elsősorban a jogalkotó – kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára.” A 11/1992. (III. 5.) AB határozatban az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy „[a] jogbiztonság megköveteli a jogszabályok olyan világos és egyértelmű fogalmazását, hogy mindenki, akit érint, tisztában lehessen a jogi helyzettel, ahhoz igazíthassa döntését és magatartását, s számolni tudjon a jogkövetkezményekkel. Ideértendő az is, hogy ki lehessen számítani a jogszabály szerint eljáró más jogalanyok és állami szervek magatartását.”

Megítélésem szerint az, hogy a külföldi felsőoktatási intézmények működésére vonatkozó feltételek teljesítésére megszabott határidő lejártá előtt pár hónappal a kormány új, a korábbiaktól eltérő értelmezést ad egy jogszabálynak, súlyosan sérti az Alaptörvényben lefektetett jogállamiság, és az azzal elválaszthatatlan jogbiztonság elvét. A jogszabály címzettjei számára a normáknak megismerhetőnek, világosnak és kiszámíthatónak kell lenniük, hogy a törvény által rájuk rótt kötelezettségeknek eleget tudjanak tenni és a kötelezettségek teljesítésének elmulasztása esetére kilátásba helyezett szankciókat el tudják kerülni. Véleményem szerint azzal, hogy a kormány a törvény hatályba lépése óta eltelt időszakban eltérő értelmezéseit adta a törvénynek, súlyosan megsértette a jogállamiság és az azzal összefüggő jogbiztonság és normavilágosság elvét.

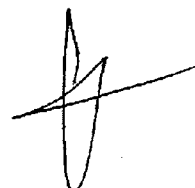
² <http://www.parlament.hu/from40/16029/16029-0001.pdf>

Az alapvető jogok védelme érdekében eljáró biztosként kérem állásfoglalását azzal kapcsolatban, hogy összhangban van-e az Alaptörvénnyel és az abban foglalt jogállamiság elvével az, ha egy jogszabálynak különböző időpontokban eltérő értelmezését adja a kormány, ellehetlenítve az abban foglalt előírásoknak való megfelelést a norma címzettjei számára. Ön szerint megfelelt-e a kormány az Alaptörvényben foglaltaknak akkor, amikor a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény módosítását követően többféle értelmezését adta a törvényben foglalt előírásoknak? Mi következik abból, ha az Alaptörvénnyel össze nem egyeztethető módon kiszámíthatatlanná válik annak értelmezése, hogyan teljesíthető egy törvényben foglalt kötelezettség?

Várom válaszát!

Budapest, 2018. szeptember 14.

Tisztelettel,

Szél Bernadett
országgyűlési képviselő (LMP)